

WŁODZIMIERZ KORSAK

ur. 1928; Lubartów

Miejsce i czas wydarzeń	Wrocław, PRL
Słowa kluczowe	PRL, Żydzi, relacje polsko-żydowskie

„Krysia i Abraham wyjechali do Izraela”

Trudno mi powiedzieć jakie były stosunki polsko-żydowskie w czasie po wojnie, bo po pierwsze ja w tym czasie chodziłem do liceum, zacząłem się uczyć, a w głowie mojej jeszcze była działalność z czasów okupacji, spotkania z kolegami z innych oddziałów. Na stosunki polsko-żydowskie nie zwracałem w ogóle uwagi, nie zastanawiałem się nad tym. To było dla mnie poza jakimś tematem. Jedynie tylko to co pamiętam, to jak przeniosłem się do Wrocławia i tam zacząłem kontynuować naukę, to wiem, że w klasie mieliśmy jednego z kolegów Żyda. No był taki, że tak powiem, antagonizm wśród kolegów, że on nie mógł w pierwszej ławce siadać, tylko na samym końcu. Notabene, ja też lubiłem chętnie siadać z tyłu w ostatniej ławce, bo wykładowcy nie widzieli co robimy, a bardzo często graliśmy w okręty zamiast zwracać uwagę na to co mówi nauczyciel.

Trudno mi powiedzieć, dlaczego wtedy koledzy i koleżanki mówili do niego, że masz siadać w ostatnim rzędzie, kiedy ja też tak samo siedziałem w ostatnim. Wiem, że on miał problemy z matematyką, a czasami, ponieważ blisko mnie siedział, mówi: „Daj ściągę”, ale Witek Piotrowski, z którym razem żeśmy siedzieli, mówi: „Nie dawaj mu ściągę albo niech ci płaci”. Ja mówię: „Jak mam dać ściągę to bez żadnych tych”. No nieraz mu dawałem. Ponieważ dzięki tym ściągom, które mu dawałem, dobre wyniki uzyskiwał, to jakieś prezenty mi chciał przynosić, ja mówiłem: „Żadnych prezentów mi nie dawaj, bo ja robię to w dobrych, koleżeńskich stosunkach a nie dlatego, że prezent”.

W naszej klasie było kilka dziewczyn, między innymi Krysia, która mieszkała niedaleko mnie na Sienkiewicza, razem z Krysią do szkoły żeśmy jeździli i wracali, to były stosunki typowo koleżeńskie. W późniejszym czasie ja się dowiedziałem, że Kryśka była strasznie we mnie zakochana, ja nie zwracałem wtedy uwagi na tego typu sytuacje, ale po latach dowiedziałem się, jak w 1955 roku wyszedłem z więzienia po raz drugi, to dowiedziałem się, że ona wyszła za tego Abrahama, naszego kolegę z klasy, i wyjechała z nim do Izraela. Przyjęła wiarę żydowską, musiała się nauczyć

języka, dzieci wychowała na Żydów. Nieraz przyjeżdżali do Polski w odwiedziny, jej siostra wyszła za Jurka Foita, on skończył wydział elektryczny, i był taki moment, że kiedyś ja byłem we Wrocławiu, zadzwoniłem do Jurka, bo kiedyś utrzymywaliśmy bardzo dobre stosunki, i on mówi: „To przyjeźdź, poznasz znajomą”, ja wtedy nie zwróciłem uwagi o co jemu chodziło. No był taki moment, że jak Krysia zobaczyła mnie, to nie chciała wejść do pokoju przywitać się, ale ja mówię: „To przecież lata minęły. Ja już jestem przecież drugi raz żonaty, ty żeś wyjechała z kraju, masz swoje życie, że tak powiem”, „Ale mnie wspomnienia o tobie zostały”.

Opowiadali o swoim życiu, ten Abraham skończył medycynę, Krysia stomatologię, wyjechali do Izraela to mieli ciężkie warunki, bo nie to, że mogli prowadzić praktykę tak jak u nas, tylko byli w kibucu, że tak powiem, jakby skoszarowani w całości. On ani ona nie mogli udzielać żadnych praktyk w domu tylko w ośrodku zdrowia, ja mówię: „A termometr mogliście mieć?”. „Termometr w domu tak, ale więcej nic, słuchawki czy coś innego to nie”. No i racje, że tak powiem żywnościowe były przestrzegane, śmieliśmy się, że wyliczają ile jajek w ciągu dnia może zjeść czy w ciągu tygodnia, bo jak nie to do raportu będziesz stawać, no to braliśmy to jako humor, ale okazuje się, że to tak Żydzi traktowali, żeby utrzymać kondycję. Przez dłuższy czas nie wolno im było wyjechać, musieli konta mieć specjalne, ale potem już po kilkunastu latach normalnie mogli wyjeżdżać. Tak że ona tu przyjeżdżała, nie wiem czy jeszcze żyje. Mieli dwóch synów, wiem, że ona uczyła ich polskiego, tak że oni znali język angielski, żydowski i polski.

Data i miejsce nagrania	2019-05-31, Lublin
Rozmawiał/a	Agnieszka Piasecka
Transkrypcja	Aleksandra Drewniak
Redakcja	Maria Radek
Prawa	Copyright © Ośrodek "Brama Grodzka - Teatr NN"